

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybeeskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 198. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 »
Negyedévre ———— 6 »
Egy hóra ———— 2 »
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, augusztus 30.

Nálunk és a Lajthán tul.

Nagybeeskerek, augusztus 30.

(M—d.) Följegyezni valónk sok nincs
se benn, se künn. Az események olyan
lomhán mennek a maguk folyamatában,
hogy legfőleg csak kombinációkra és
várakozásra szolgáltatathatnak anyagot.

Ámbátor itt is szembeötlő az állami
rend konszolidációjának szempontjából az
az óriási különbség, mely hazánk és
közösségben egybeforrani látszott Ausztria
között fennáll és észlelhető. Mert hát a
mi kormányuk egyes miniszteriumai már
elvégezték a jövő évi költségvetés elő-
munkálatait s most a pénzügyminiszternél
vannak a költségvetési tervezetek, melyek
ugyan csak erősen dolgozik a pénzügy-
miniszter vörös ceruzája. Törölni kell
minden nem okvetlenül szükséges ki-
adást, nehogy visszaessünk a deficitekbe.
Különbösen is nagy az aggodalom, hogy
Kinába küldött hadihajóink expedíciója
nagy összegekbe fog kerülni. Pedig hát-
térben ott van a katonai létszám tervezett
főemelése is, bár az osztrák parlamenti
zavarok miatt még most sincs kilátás az
új véderőtörvény megszavazásának lehetősé-
gére s így e törvénnyel s a vele járó nagy
kiadási többlettekkel még a jövő évre sem
áll elő a honvédelmi miniszter és a köz-
ös kormány. Ezen megnyugtató jelensé-
gekkel szemben nem valami vigasztaló
tudat és látvány az osztrák parlamenti
viszonyok kavargatása, mely úgy látszik,
már soha sem jut dülőre. Félő, sőt közel-
álló, hogy ennek utóvégre is meg lesz a
hatása a közös ügyekre és a monarchia
hatalmi állására is. Az osztrák miniszter-
elnök, miután előbb már Széll Kálmán
magyar miniszterelnökkel Rátóton érteke-
zett, Ischlben jár ő Felsőgőzénél. Utját az
a hír előzte meg, hogy rendkívüli fontos-
ságu javaslatokkal járul a király elé. De

ezek a híresztelések nagyon is szerény
mértékre zsugorodtak össze. Kétségtelen,
hogy a reichsrath sorsáról és az osztrák
állapotokról tett a miniszter előterjesztést.
Ausztriában még mindig tanácstalanul
állnak a politikai körök a reichsrathnak
munkára való képtelenségével szemben.
Csehek a nyelvkérdésben nem engednek.
Mégis komolyan tartanak az uralkodó
által rendeleti uton életbe léptetendő nyelv-
törvényről, a mely a német közvetítő
nyelvet hozná be. Ha az uralkodó
által kibocsátandó törvényt meg nem
akadályozhatják, legalább annak a par-
lament által való utólagos szentesítését
kivánják meghusítani az obstrukciónak
minden eszközével. És ha mégis a par-
lament ily határozatot hozna, akkor a
csehek el vannak szánva, hogy ahhoz a
végső eszközöz nyulnak: hogy kivonul-
nak a Reichsrathból.

Ámde a császári parancsszóval teendő
gyökeres intézkedésekből, melyeket a cseh
párton vágyva reméltek s melyektől a
németek félttek, semmi sem lesz. Ő felsége
nem hajlandó letérni az alkotmányos
formák járt országutjáról, sőt még fel-
sem oszlatja a mostani reichsrathot szept-
emberben vagy október elején, csupán
egyét kötött ki: hogy szerezzen biztosíté-
kokat a pártok vezetőitől, hogy a júniusi
obstrukciós botrányok ismétlődni nem fog-
nak. Most az Ischlből Bécsbe visszatért
Körber e biztosítékok megszerzésén fárado-
zik, de hogy sikerül-e neki, az ma is
csak oly kétséges, mint két-három hónappal
ezelőtt volt.

Videant consules!

Goluchowski a királynál. Ischlből távirják:
Goluchowski gróf külügyminiszter ma délelőtt
11 órakor kihallgatáson volt a királynál, délután
pedig részt vesz ő Felsőgőzénél, a melyen Károly román király is jelen lesz.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. sz.) mindennap
reggeli 5 $\frac{1}{2}$ órától délig az urak részére
nyitva van; hölgyek részére csak kedden és
pénteken délután 5 óráig. A kádfürdő
egész nap este 7 $\frac{1}{2}$ óráig nyitva marad; zuhanyfürdő
egész nap.

— Városi közgyűlés. Szeptember hó 10-én
délután 3 órakor városi közgyűlés lesz, amely-
nek tárgysorozatát most állítja össze a város
főjegyzője.

— Kinevezés. Ő felsége a király a vallás és
közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Bu day
Józsefet, a verseci állami főreáliskola igazgató-
ját, jelenlegi állomásán való meghagyása mellett
a VII. fizetési osztály 3 ik fokozatába kine-
vezte.

— A honvédség köréből. A honvédelmi minisz-
ter Huba (Hubbauer) Jánost, a Nagybeeskere-
ken is előnyösen ismert honvéd főhadnagyot a
pécsi honvéd hadapródiskolához tanárrá nevezte
ki. Új állását szeptember elsején foglalja el.

— Névváltoztatás. Fünfgelt János m. kir.
államvasuti pályász, bresztovácilakos, ugy a saját,
valamint kiskoru Sándor fia vezetéknevének
„Darázsai“ ra kért átváltoztatását a belügymi-
niszter megengedte.

— A villamvilágítási bizottság tegnap dél-
után 4 órakor dr Grandjean József polgár-
mester elnökele alatt ülést tartott, amelyen je-
len voltak Oldal Antal, Krsztics János, Szávits
Sándor, Hausladen Mátyás, Krumenacker Fe-
renc, Beck Gyula, Mangold Samu dr., Perisics
Zoltán dr. bizottsági tagok. Targyalták a villa-
mos telep részére szükséges szénmennyiségnek
a jövőre nézve leendő szállítását. Többrendbeli
ajánlat adatott be, melyekre nézve próbák és
ezek alapján számítások eszközöltettek, tekin-
tetlenül az egyes szénfajok hőfejlesztési képessé-
gére és az aránylagos olcsóságra Beck Gyula
üzemvezető jelentése szerint az összes aján-
lott szénmennyiséggel fűtési próbákat végzett, min-
dig az ajánlattevő cég képviselőjének jelenlété-
ben s ennek eredményeként jelentheti, hogy az
összes ajánlatok közül csupán a drenkovi és

A „TORONTÁL“ tárcája.

Dalok.

I.

Ószi szellő fujdogal a rónán,
Ószi szellő, keresd fel a rózsám,
Könnyű léssen a feltalálása,
— O a legszebb, nincsen neki mása.

Mondd meg neki, susogd a fülebe,
Nincsen óra, a napba, az éjbe,
Nincsen perc, hogy eszembe ne jutna,
— Azt csak az én hulló könnyem tudja.

II.

A rozmaryn, a rozmaryn szép virág,
Kinyíllott az ablakodban, de megládd,
Elhervad az, lehull szirma, levele,
Elhervasztja ószi idő bus szele . . .

A rozmaryn, a rozmaryn levele,
Minden reggel harmatcseppel van tele.
Szegény virág, hervad, sáppad minden nap,
Mert a könnyem a harmatcsepp amit kap.

III.

A te szemed, a te szemed de hamis,
Rákacsingat másra is,
Még bánod még, keservesen megbánod,
A bolondját mindenkivel hogy járod . . .

A kalapom, kis kalapom de pörge,
Árnyékot vet szömmöre,
Nem sokáig vet árnyékot . . . árnyékot . . .
Itt hagyom én ezt az árnyék világot.

Fülep Jenő György.

Nábot.

Irta: Rudyard Kipling.

Ahogy ez a dolog, amit most el fogok mon-
dani, lefolyt, az egy birodalom megalakulásának
az allegóriája.

A kertem sarkából láttam meg először
Nábot; türes kosár volt a fején, szennyes kendő
a csipője körül, ez volt minden vagyona. Azzal
kezdte az ismeretséget, hogy alamizsnát kért.
Sovány volt, a bordái úgy kilátszottak, mint a
kosarának a fonása, s hosszasan beszélt nekem
a lázról, a peréri és egy vas kazánról, melyet
bírói ítélettel lefoglaltak nála. A szembembe nyul-
tam, hogy segítsék rajta, mint ahogy napkeleti
királyok segíteni szokták az idegen kalandoro-
kat, míg rá nem megy az országuk is. Egy
rupia be volt csuszva a mellényem bélésé alá.
Nem tudtam róla semmit előbb s azért Nábot-
nak adtam, mint az Eg közvetlen ajándékát.
Azt mondta rá, hogy én vagyok az egyetlen
hivatott védője a szegényeknek ezen a sivár
világban.

Másnap ismét megjelent, kevésbé látszott
kiehezettnek és a külső verandán összekupo-
rodva leült. Azt mondta, hogy én vagyok az
apja, sőt az öregapja, hogy egyenesen az iste-
nektől származom s hogy én igazgatom a világ
sorsát. Ő maga csak cukrász és sokkal silá-
nyabb, mint a por a csizmám talpa alatt. Volt
szerencsém illyesmit már máskor is hallani
s azért megkérdeztem tőle, hogy mit akar.
A rupiám — mondta, a mennyországba emelte s

azért szeretne egy alázatos kéréssel a színem
elő járulni. Szeretne cukrászsátort állítani fel
jövője házában, hogy mindig láthassa fényes
orcámat, gyönyörködhessek benne, hogyan sugár-
zom be az egész világot. Kegyesen engedelmet
adtam erre s Nábot olyan alázatosan távozott,
hogy a feje a térdéig lógott le.

Kertem alsó széle lejtősen hajlik le az or-
szágutra s ez a lejtő sűrűn be van növe bozót-
tal. A bozót mellett egy rövid kocsiut is huzó-
dik el, mely házamtól a mallyig vezet. Másnap
láttam, hogy Nábot odaült a part aljára, az or-
szágut porába, a legégetőbb napfényre. Egy ke-
sedt kosárban félig olvadt, maszatos cukorsüte-
ményt tett le maga elé. Nagylelkű engedelmem
folytán tüzetet nyitott s ne felejtsek el, hogy
ez az üzlet, mikor birodalmam megbolygatása
elkezdődött, nem állt egyébből, mint Nábotból,
a kosarából, napsugárból és az országot szürke
porából.

Harmadnap kiessé feljebb jött a parton, a
bozóhoz közelebb ült le s egy pálmalevéllal
legyezgetett a kosara fölött, hogy elűzze az
édességre rajzó legyeket. Ebből azt következ-
tettem, hogy tegnap jó üzletet csinált.

Négy nappal később azt vettem észre, hogy
kosarával együtt felhuzódott egészen a bokrok
árnyékába és egy izabellaszínű kendőt feszített
ki az ágak között, hogy árnyékosabb legyen a
helye. A kosara tömve volt cukorral és süte-
ményvel. Üzlete határozottan virágzásnak in-
dult, gondoltam magamban.

az aninai apró szénre tett ajánlatok jöhetnek figyelembe. Legmegfelelőbbnek és viszonylag legjutányosabbnak látszik az aninai aprószén, minek folytán a bizottság elhatározta, hogy Steinitzer Gézával, mint ajánlattevővel megkötö a szerződést három évre, úgy hogy a szén métermázsáját 1 frt 18 kr-ával köteles mindig a kívánt mennyiségben szállítani. A szerződés 1901. végéig felbontathatlan, de ezután 6 havi előleges fölmondás után fölbontható. Szóba került ezután a szőnyeggyár villamos világítása iránt kötendő szerződés. A gyár 125 lángra rendeztetni be a világítást s kötelezi magát, hogy 3 éven át feltétlenül igénybe veszi a városi telep áramszolgáltatását s ezért a telep a rendszer árakból 25%-ot enged. A szerződést jóváhagyás végett a jövő hétfőn tartandó városi közgyűlésnek fogják bemutatni, egyben a villamtelepre vonatkozó szabályrendeletet annyiban tervezik módosítani, hogy ilyen százalékok engedésére a bizottság jogosíttassék föl a jövőben.

Szülők figyelmébe. Felkértünk a következő sorok közlésére: Azon szülők, kik leánygyermeküket magánúton óhajtják ez évben a polgári leányiskola és tanítónők képezde egyes osztályaira előkészíttetni, tisztelettel kéretnek f. hó 31 én délután 3 órakor a városháza nagytermében az ü. y megbeszélésére összejönni. Több szülő.

Szalma-tűz. Tegnap este 8 óra tájban Felső-Muzslyán Buday Péter gazda udvarán sz összehordott szalma, még eddig ki nem derített okból meggyulladt s leégett, még pedig oly nagy füsttel, hogy eleinte azt lehetett gondolni, hogy valami nagy tűz dühöng Muzslyán. A gazda összes kára mintegy 20 korona.

A grófnő orfeuma. Haller Oszkár grófné, szül. Rindsmaul Adél grófnő még az év elején irást kapott a belügyminisztertől, amelyben az állott, hogy a kétszeresen grófné följososítottik, hogy orfeum-társulatot szervezzen és dirigáljon. Most ugyanaz a belügyminiszterium leiratot küldött Torontálmege alispánjához a grófné direktorsága ügyében. Ő méltósága ugyanis elfelejtette, hogy az engedélyt néha be is kell ám mutatni és úgy eltűnt engedélyestül együtt, mintha a föld nyelte volna el. A belügyminiszterium tehát utasítja a hatóságokat, hogy mivel a grófné méltatlannak mutatta magát a direktori engedélyre, feltalálás esetén in flagranti vonják be tőle ezt az engedélyt. A grófné tehát eljárszotta kised játékaikat.

Nyitott ablak. Bármily meleg is járnak, nem tanácsos nyitott ablak mellett aludni, amint ezt Sporcsik József tóbai lakos esete is bizonyítja. Ez szokása szerint nyitott ablak mellett aludta az igazak álmát, arra csatangoló alkalmi tolvajok bemásztak a szobába, s onnét a gazda összes ruháit, a benne volt 12 korona készpénzel együtt elemelték. Most nyomozzák őket.

Hét héttel később a kormány telket vett közel a kertemhez, hogy kaszárnyát építtessen és négyszáz kulit fogadott napszámba a földmunkára. Nábót kék fehércsikos ponyvát vásárolt, azonkívül egy sárgaréz lámpást és egy kis hindu gyereket is vett, hogy ki tudja szolgálni vevőit, akik özönlöttek hozzá.

Öt nap mulva nagy, vastag, vöröskötéses üzleti könyvet és üveg-tintatartót vett. Ebből megtudtam, hogy a kulik adósságot csináltak nála s hogy üzlete a törvényes kereskedelmi hitel alapján szélesedik ki. Azt is észrevettem, hogy az egy kosárból három lett s hogy Nábót behatolva a bozóthoz, irtást csinált magának, a ponyvának, a kosaráknak, a könyvnek s a hindu gyerekeknek.

Egy hétre s öt napra rá vályogból tüzhelyet vert az irtás mellett, az üzleti könyve pedig egészen tele volt. Azt mondta, hogy az Isten kevés hozzám hasonló angolt teremtett, s hogy én vagyok minden emberi erénynek a megtestesülése. Megkínált pár cukorkával hódolati adó fejében s azoknak elfogadásával vazallusommá tettem, kiterjesztve rá hűbéres uraságomat.

Három héttel később azt tapasztaltam, hogy a hindu fiu ebédet főz minden nap, s hogy Nábót pocakot kezd eresztetni. Még egy jó csomót kiirtott a bozótomból s megvette a második könyvet.

Tizenegy héttel később Nábót már egészen a kertemig furta be magát a bozóthoz s nád-kunyhót emelt, előtte ágygyal, abban az irtás-

— **Elhunyt karmester.** Wusching Konrád hirneves karmester és zeneszerző meghalt Lugoson. Temetése tegnap ment végbe impozáns részvét mellett.

— **Vágó Pál az anarchista.** Sokan ismerik és szeretik Nagybecskerekben is Vágó Pált, a hirneves festőművészt, a ki a torontáli ban derium festésekor került közénk s azóta is gyakran ellátogatott hozzánk inspirációt meríteni alföldi képekhez. Legutóbb a bihari hegyekben időzött, a hol az E. K. E. megbízásából fénykép felvételeket és vázlatokat készített a vadregényes csodaszép helyekről. A mult héten fényképezés közben elvesztett készülékéből egy lensét. Azonnal telegrafált tehát Pestre, hogy küldjenek neki egy másikat. Miután azonban a táviró állomás Belényesben van, megkérte egyik ismerősét, aki belényesi orvos, hogy adja föl a telegrammot. A sörgöny szövege jóformán számokból állott s a következő lehetett:

Bitte 1, 3, 7, Anastigmat $\frac{2}{3}$ D. Perif 9.
Diam 25. Biharfüred Vágó.

Az orvos, amint Belényesbe ért, azonnal elküldte a sürgőnyt a táviróhivatalba. Kis várattva azonban visszajött a szolgálja azzal az üzenettel, hogy anarchista táviratokat nem továbbítanak. Az orvos ekkor maga ment el a postára, de bizony még neki is nagy fáradságába került, míg el tudta hitetni a kételkedő postával, hogy Vágó Pál jeles festőművész ugyan, de távolról sem anarchista.

— **Elfogott lóköltő.** Ismét egyikét a legnotorinsabb lóköltőknek kerítette kézre a csendőrség. Dáni József glogoni gazdának valamelyik éj szakáján a mult hétnek három darab szép lovát ellopták. Anyomok Radanics Mihály szerémségi szurdoki lakos istállójába vezettek, ahol a Dáni 3 lova valami tíz máshonnét összelopkodott lóval egyetemben feltaláltatott. A híres lóköltő azonban a csendőrség közeledténél hírére megugrott s állítólag Szerbiát holdogítja mesteriségének gyakorlásával.

— **Vadászvilág.** Megint megnépesült a határ, az aratási munkálatok befejezésével beállott rövid szünet után, felfegyverkezett emberek lepik el a földeket és üzik a vadat, sokszor kárt is tesznek benne. Megint visszatér hallatlan vadászkaundokról a beszéd, társaságokban és otthon szenvedélyes Nimródok ajkaira. Egy-egy fogoly vagy nyulhoz legendát fűznek a körülmények, az esélyek és a merénylők. Harmadikul e két vadhoz most a vadkacsa sorakozik, a mely esténként bujósít játszik a reáleső vadászszal, ha sebet kap, víz alá merül, így bosszulja meg gyilkosát. Sokan hajtókat visznek magukkal, másokhoz meg tiszteletbeli hajtók csatlakoznak, akad olyan szerencsés vadász is, a kit szépséges szép fiatal hölgyek kísérik utjára. Ilyenkor mintha a vad is bátrabb lenne, többet incselkedik a vadászszal, a kinek keze meg mintha nem volna olyan biztos, mint egyébkor. Mert szép a vadászsport, de szebb a szép női szem, jobban lekötö a férfit. És ha ilyen szép kíséret asszisztál, a vadász is kegyelmesebb.

ban, melyet lassankint kipusztított. Az ágyon két kutya, meg egy gyerek aludt. Ebből azt következtettem, hogy Nábót megházasodott. Azt mondta, hogy ha a jó szívemnek ez ellen nincs kifogása, csakugyan így cselekedett, s hogy én sok tekintetben nemesebb és jobb vagyok, mint Krisna isten.

Harmincyole nap mulva agyagfal állt a kunyhó mögött, csirkék szaladgáltak az irtáson s kertemen át ketreeszag volt érezhető. A városi rendőrség felhítt, hogy távolítsam el azt a gödröt, mely az országuton képződött a kertemből lefolyó esatorna vizétől. Beszéltem Nábóttal. Azt mondta, hogy minden földi vagyonának én vagyok a legfőbb ura, a kert pedig az én elvitázhatalatlan tulajdonom. S egy nem egészen tiszta rongyba csavargatva, megint küldött néhány cukorsüteményt.

Két hónappal ezután Nábót szőlőkertje mellett verekedés támadt, melyben agyoncsaptak egy kulit. A rendőrfelügyelő azt mondta, hogy az eset nagyon komoly; kutatást rendelt el a cselédek lakásán, összeszidta az udvarmesterem feleségét, az udvarmestert magát pedig le akarta tartóztatni. Az esetben az volt a legkülönösebb, hogy csaknem mind egyik kulit, amelyik részt vett a verekedésben, részeg volt. Nábót megmagyarázta nekem, hogy nevem az ő erős védő pajzsa, s hogy feleségének nemsokára második gyermeke fog születni.

Négy hónappal később a kunyhónak mind a négy fala erős vályogból volt verve s Nábót öt kecskéje vigan legelt a széles irtáson. Ő

— **Nem akart vén lány maradni.** Ne tessék senkinek se örülni rajta, még nem fedeztünk fel eddig semmiféle újabb oltóanyagot ez ellen. Fel van az már rég találva egy kis karika gyűrű formájában, a melyre azonban olyan nagyon hiába várnak ezren és ezren. Mert akad, a kinek tiz is jutna belőle, míg a másik viseli egy élet nehéz mártíromát az utána való küzködéssel. S annál szomorubb ez a harc, mert egy kikerülhetetlen következmény jár vele, a mint azt egy székely népsziműben éneklik, hogy „... mert fölötté elszaladt már a jó idő ...”. Hányat rémitget az öregedés, hány leány fél attól a pártától, a mely elveszti előttük az értékét, ha örökösnek ígérkezik! S úgy látszik ez a beteges gondolkodás már belopta magát a romlalan népbe is, mint azt az alábbi eset bizonyítja. Vlasity Drága, egy szép fiatal nagykikindai leány szerette a táncot, mint annyi más. Vasárnaponként vigan járta a kolót a deli legényekkel s hétköznap is elmulatott a rogályon, már a mikor megengedte ezt az édes anyja, a ki mint a többi szigorú édesmama, féltette, óvta gyermekét ezektől a mulatságoktól, melyek ezernyi veszélyt rejtenek magukban.

A kis Drága kérlelte szigorú szülőjét, oldja fel a reá mért szigorú tiltalmat, mert ő korán megvénuil, ha nem táncolhat, de hasztalan volt minden iparkodása. A gondos mama saját tapasztalatain oku'va makacsul védte a saját álláspontját s így Drágát örökre eltiltotta a mulatságokról és a rogályokról egyaránt. A leány kesergett egy ideig, sirással akarta ki egyenliteni a dolgot, végre mikor aztán a könyekkel szemben is érzéktelen maradt a mama, a kis lány végső elkeseredésében gyufaoldatot ivott. Feloldott egy pakli drága masinát s felhajtotta a furesca italt. A kiket pedig meghatott volna a szép kis lány esete, azokat sietünk megnyugtanni, hogy semmi baja sem történt, mert legközelebb már teljesen felgyógyul és újra kísérletezik — csakhogy ezuttal szeracsikával, ha még mindig nem engedik táncba. Mert hát, hogy is lehet egy szülő olyan kogyetlen, hogy megvénuilni engedje édes magzatát!

— **Vizbefut.** Orlováról jelentik 28-iki kelettel, hogy ott Miuca sin Milán 21 éves földmives legény fürdés közben a Temes-folyón át uszott; azonban mielőtt a tulsó partot elérte volna, görcsöt kapott és a folyóba fult. A segítségére siető emberek már csak holttestét fogták ki a folyóból.

— **Öngyilkos csendőr.** Török-Kanizsán tegnap egy csendőr szíven lötte magát a szolgálati fegyverével. Balogh Ambrus a neve az öngyilkos csendőrnek. Azt hiszik, szerencsétlen szerelem áldozata lett Balogh.

maga ezüst órával s alumínium láncsal ékesen áruita a holmiját. A cselédek többször holtrészen jöttek haza, a napot rendesen Nábótnál csavargóttak el. Megint beszéltem hűbéresem fejével. Kinyilatkoztatta előttem, hogy mind a négy felesége éjjel-nappal csak értem imádkozik. Aki pedig azt meri mondani, hogy ő titokban pálinkát mér a tamariszcsusz bokrok árnyékában, azt én szuzerén hatalmammal fenytsem meg.

Egy héttel később megbízást adott egy mesterembernek, hogy a kunyhója körül huzzon rácskerítést, mely megvédelmezze családját a toladó tekintetektől. Az ember délután hozzálátott a munkához, de este félbehagyta. Alkonyatkor, amint hazakocsiztam, hirtelen fordulattal kanyarodtam be Nábót telepe mellett. A következő pillanatban a faéton nagyon zökkent, a lovak pedig felbuktak a halomra hányt bambuszrács közé. Az egyik lenyuzott lábbal emelkedett fel, a másik olyan súlyos sérüléseket kapott, hogy agyon kellett lövötnem.

Nábót nincs már nálam. Kunyhója a földdel egyenlővé van téve, helye pedig só helyett cukorral behintve, annak jeléül, hogy ott még a föld is átkozott. Kertem végére lombos sövényt ültettem, mely hasonlatos egy határerdőhöz. Így védem most birodalmam meggyéjét.

Ismeritek Ákháb király történetét? Mondhatom, hogy a biblia nagyon igazságtalanul ítéli meg ezt az uralkodót.

Kiásták a házfalát. Török-Becsén, mint ottani levelezőnk értesít, Tuczakov Sándor vályogból készült házfalát a napokban éjnek idején a gazda távollétében kiásták a szobába behatolva egy aranypénzből összeállított 500 korona értékű szeverint és 500 rőt vásznat elloptak. A tetteseket a legszorgosabban keresik.

Öngyilkos akart lenni. Ratzkov Manojlo köztisztviselő álló polgártársunk ma reggel a váralljai-utcai lakásáról kiment a határban levő tanyájára, ahol most idei termésének utóját csépelik, de eszeágbán sem volt, mint máskor szokta, hogy utána nézzen munkásainak, hanem bement a tanyai szobába, lekasztotta a falról puskáját és a szájába lőtt. A lövés zajára oda szaladtak munkásai, akik vérében fetrengve, eltorzult arccal találták gazdájukat. Gyorsan orvosért szaladtak, dr. Weiserschan és dr. Mencer városi orvosok csakhamar ott termettek, konstatálták a veszedelmes sérülést, ami azonban nem feltétlenül halálos, bekötötték a sebet s az öngyilkos-jelöltet óvatosan kocsira tették s beszállították a kórházba. A golyó az egész szájpaddást összeroncoltta, de nemesebb szerveket nem sértett meg.

Hasba lőtte magát. Szerb-Itében Stevin Sándor a vele vadházaságban élő Piszárov Gyálával összekülönbözött s eközben melbe szurta. Majd átazaldt asszonya testvérehez, Piszárov Gáborhoz s az almáriumból több ruhaneműt szedett ki, hogy majd átöltözik és menekül; azonban Piszárov tetten érte s megkergette. Egy forgópisztolyt süített Piszárovra s elfutott, utközben elhárnyva a ruhaneműeket. Nem sokára a csendőrök vették tűzbe s midőn a legelőn már már utolérték, Stevin a hasába lőtt s össze esett. De sem neki, sem asszonyának nincs komolyabb baja. Stevint behozták a nagybecskerek-i ügyészhez.

Póru! járt paraszt Don Juan. Radulov Simon németi földművelő parasztagazda mintegy két éve viszonyt tart fenn Bogdán Boja nevű menyecskével. A múlt hét egyik napján késő éjszaka, amikor tudta, hogy a kikapós menyecske ura nincs odahaza, titkos fűvel ellátogatott hozzá. Éjfél tájban távozni akart és észrevette, hogy az asztalra helyezett mellénye, melyben 5460 korona készpénz és 5 darab takarékpénztár, könyvecske, ami 30300 koro áról szolgált, s a mely közül egy az ő, a többi pedig a németi gör. kel. szerb egyház és iskola tulajdonát képezték, el tűnt. A halálra rémült fiatal gazda könyörgésre fogta a dolgot és kérte az asszonyt, adja elő az ellopott pénzt. Az asszony azonban nem akar tudni semmit, de lehetségesnek tartja, hogy a mellényt a záratlan szoba ajtón keresztül, a mig aludtak, szomszédja Micsin Tyira lopta el, akit férje rendszerint az ő ellenőrzésére fogadott föl. Radulov még azon éjjel a beregszói csendőrségre hajtott, a hol feljelentette a lopást. A csendőrség mind ez ideig nem tudott nyomába jönni a pénz rejtélyes eltűnésének.

Fontos háziasszonyoknak! A lakás csak akkor lehet tiszta és pormentes, ha a padló fénymázzal be van vonva. Puha padlóknál ez akkor érhető el legjobban, ha azt az Eisenstädter-féle Linoleum padlózománcsal kenik be. Ezen kitűnő és elismert legjobb fénymáz gyorsan szárad, tartós és gyönyörű fényvel bír, nem terjeszt kellemetlen szagot, olcsóbb minden más fénymáznál, mert kiadóbb és tartósabb. Érték telen utánzatoktól óvakodjunk és kérjen mindenki kizárólag Eisenstädter féle „Linoleum padló zománcot“ a felütemtetett „vaslovag“ védjeggyel. (5)

TAVIRATOK.

A király vendége.

Budapest, aug. 30. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Ischiból jelentik, a ma délben tartott családi ebéden Károly román király is résztvett.

Szerbiai állapotok

Budapest, aug. 30. (A „Torontál“ ered. táv.) Belgradból jelentik, hogy a radikális pártban nagy elégedetlenség mutatkozik, mert a király nem valósította meg azokat a reményeket, melyeket a párt a király házasságához fűzött. Hivatalos oldalról megcáfolják azt a hírt, mintha a király elfogatni akarná édes atyját.

A kínai veszedelem.

Budapest, aug. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Csiuból táviratozzák: Yushonzi kormányzója felszólította az

idegeneket, hogy Yamenben keressenek menedéket. Ötven ember engedelmesskedett a felszólításnak, ezeket lemészárolták.

Honkongból jelentik: Kantonban kétszáz rabló kifosztott négy házat.

Amoy-ból jelentik: Tegnapelőtt 12.000 japán katona érkezett Amoy-ba Formozából.

Tientsinből ma nagyobb csapat orosz katona indult Pekingbe

Shanghaiből sürgönyzik: A kínaiak f. hó 23-án Tehsu mellett nagy vereséget szenvedtek. Tuan herceg 1500 emberrel elmenekült, a többi kínait a japánok kiűzték a csili tartományból.

Állítólag Yuansikai japán tábornok nagy győzelmet aratott a boxerek és Peitsangi tábornok a császári csapatok fölött, ez utóbbiakból 1500 ember elesett.

Budapesti gabonapiac.

Budapest, 1900 augusztus 30.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-10	kor-12		kor-10	kor-12
Bánsági	6 78	7.40	7.50	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	78	7.35	7.50	80	7.80	7.90
Pestvidéki	78	7.10	7.30	80	7.65	7.75
Bácskai	78	0.	0.—	80	0	0.—

B o z a		kilós	
uj	elsőrendű	70-72	6.85
„	„	„	6.70
„	„	„	6.80
„	„	„	6.10
„	„	„	5.80
„	„	„	0.—
„	„	„	0.—
Zab	„	„	5.70
Tengeri	„	„	6.20
„	„	„	6.45
„	„	„	0.—
„	„	„	0.—

Hataridő-üzis.

Budapest, aug. 30. (A nagybecskerek-i Lloyd-társulat táv.) Kielégítő kínálat mellett emelkedő vételkedv. Árak szilárdak maradtak. Kötetett:

Böza őszre	7.70—7.71
„ 1901. ápr.	8.10—8.11
Rözs őszre	7.10—7.11
Zab „	5.33—5.34
Tengeri augusztusra	6.18—6.19
„ 1901. májusra	4.91—4.92
Répa őszre	14.30—14.40

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

- a) a nagybecskerek bégaparti (thév.) pályaudvarra:
- Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
 - Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
 - Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.
 - Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
 - Alibunárról: este 8 óra 34 p.
 - Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).
 - Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).
- b) a nagybecskerek-i (nknbt) pályaudvarra:
- Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

- a) a nagybecskerek bégaparti (thév.) pályaudvarról:
- Zsombolyára: délután 4 óra 36 p.
 - Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
 - Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
 - Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
 - Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
 - Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
 - Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).
- b) a nagybecskerek-i (nknbt) pályaudvarról:
- Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Nyilttör.

Nyilatkozat.

Sajoviz Sándor joghallgató folyó hó 24 én feltett kalppal jött be a „Kereskedelmi csarnok“ ba, mire én, mint a kör titkára, rendreutasítottam, majd ellenkezése után felszólítottam a szolgát, hogy vezesse ki. Sajoviz ezért tölem elég tételt nem kért, hanem e helyett szombaton, 25-én levelet köröztetett a kör tagjai között, s ebben kijelentette, hogy a „bűdös zsidók“ kifejezést, melyet kiutasítása alkalmával pénteken használt, egyedül én reám értette, illetve vonatkoztatva. Sajoviz Sándor tehát most már mint sértő lépett fel és azt várta, hogy „én“ provokáljam. Nekem azonban még a pénteki napon tudomásomra jutott, hogy Sajoviznak mélyen a becsületbe vágó, elintézetlen ügye van, miért is vele semmiféle lovagias érintkezésbe bocsájtkozni nem akartam. Hogy azonban ezen ügyéről teljes bizonyosságot szerezzek, az erre vonatkozó adatokat beszereztem, ezek kezeim közt vannak s bárkinek szívesen rendelkezésére bocsájtom. Ennyit tartok szükségesnek önmagam igazolására azokkal szemben, a kiknek az ügyről tudomásuk van

Nagybecskerek, 1900. augusztus 30.

755-1.1

Mocsányi Rikárd.

Egyéves önkéntesi

felszerelések minden fegyvernemhez
legolcsóbban és legjobban
készítetnek

Kolarits Nandor,

első délmagyarországi egyenruházati intézetében

Temesvár. 746-4.1

Legujabb árjegyzékek bérmentve küldetnek.

*1) Az a rovat alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

1801. és 1822. b. v. szám 1899.

764-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török becsesi tekintetes kir. járásbiróság V. 1525/1. és V. 1540/1. 1899. sz. végzése által a nagy-szebeni földhitelintézet végrehajtató javára Szekulity Zsiva Márkov kumáni lakos ellen 195 kor. és 390. kor tőke. ennek 1898/9. év május hó 1 napjától számítandó 7% kamatai s eddig összesen 91 kor. 30 fill. perköltés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 630 koronára becsült 4 ló, 2 kocsis és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 1525/5 1899. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kumánon a község-házánál leendő eszközzésére 1900. évi szeptember hó 13 ik napjának délelőtt 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1900. évi augusztus hó 16. napján.

Rankovits István,
kir. bírósági végrehajtó.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

<p>Kiadó lakások. A Pest-szállodában az első emeleten egy nagyobb és egy kisebb utcai lakás kiadandó november 1-től. Bővebbet dr. Demkó Endre irodájában. 518</p>	<p>Üzlettevő és eladók felkérésnek megbízatás esetén bizalomteljesen már több év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő és legelőnyösebbnek elismert, váltótörvényszékileg bejegyzett Diósi József üzletek és ingatlanok adásvételei irodájához fordulni; kiterjedt nagy ismerettség folytán az adásvételt leggyorsabban és titoktartás mellett közvetítem. Iroda Budapest, Rókk Szilárd-utca 30. 315</p>
<p>A pénzügyi palotában egy nagy bolthelyiség (a volt fogyasztási szövetkezet helyisége) azonnal bérbeadó. Ugyanott az üzleti berendezések is jutányosan megkaphatók. Bővebbet a kiadóhivatalban. 510</p>	<p>Gépez. ki Magyarországon vizsgázott, magas és alacsony nyomású géphez kerestetik. Csak józan és megbízható egyének, kik nagyobb bányaművek szállításgépénél való több évi szolgálatot tudnak felmutatni, jelentkezzenek legkésőbb szeptember 15-ig az „Esztergom-szászvári bányaműnél” Dorogon, (Esztergom). 314</p>
<p>Gazdatiszt. Keresek oly gazdatisztet, ki 600 holdas birtokot önállóan kezelni tud. Evi fizetés 1600 korona, conventió 800 korona értékben, nagyon szép lakás kis mezővárosban. Ajánlatok eddigi működés kitüntetésével kértnek. „Önálló gazdatiszt” cím alatt Budapest, főposta restanté. 320</p>	<p>Biztos bevétel tehet szert mindenki egy nélkülözhetlen kereskedelmi cikk készítésével, előismeretek nem szükségesek. Befektetési tőke csak 50-60 ft. Felvilágosítást válaszbélyeg ellenében ad Lotz Jakab Ó-Verbász (Bácska). 316</p>
<p>Gyomorbajban vagy pántlikagilisztában szenvedők rendeljék meg a Schneider-féle páfránytokocskákat, melyek fájdalom nélkül 6 perc alatt biztosan kigyógyítanak. Doboza 8 korona. Utánvétellel küldi Schneider József gyógyszerész, Resicán. 302</p>	

A nagybecskereki kir. ügyészségtől.

3896. kü. szám 1900.

752-1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. ügyészség felügyelete alatt álló nagybecskereki kir. törvényszéki és a hatósága területén levő törökbecsei és módosi kir. járásbírói fogházakban letartóztatottak élelmezésének az 1901 évre (esetleg 3 évi időtartamra) leendő biztosítása iránt a nagybecskereki királyi törvényszéki fogházi irodában folyó évi szeptember hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolva nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni szándékozik azzal értesítettnek, hogy az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok folyó évi szeptember hó 12. napjának d. e. 9 óráig alólirt kir. ügyészség vezetőjénél nyújtandók be.

Később érkező zárt ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Az ajánlatok a kir. törvényszéki és a két kir. járásbírói fogházakban letartóztatottak élelmezésére teendő.

A nagyméltóságú kir. igazságügyminiszterium számvevősege által a kikiáltási ár a piaci árjegyzékek alapján rendes étadagra nézve, vagyis egy adag főtt étel, 56 dekagramm fekete kenyérral együtt és pedig a főtt étel 18 fillér, 56 dekagramm fekete kenyér 9 fillér, összesen 27 fillérben állapított meg és így a böjti (112 dekagramm) kenyéradag kikiáltási ára 18 fillér.

A betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve a számvevőileg megállapított kikiáltási árakhoz viszonyított százalékos leengedés mennyisége kitüntető.

A bánatpénz összege 1000 koronában állapított meg, mely készpénzben vagy állami értékpapirokban, vagy az állam által óvadékképesnek elismert értékpapirokban az ajánlatához melléklendő, a szóbeli árlejtésben részt venni kívánók által pedig az árlejtés megkezdése előtt leteendő, megjegyezve, hogy még le nem bonyolított más hasonló vállalatoknak letétben levő biztosítéka, illetőleg az arra való hivatkozás az előírt bánatpénzt nem pótolhatja.

A kir. ügyészség által nem ismert vállalkozók előéletük és vagyoni állapotuk iránt magukat a zárt ajánlatához melléklendő, illetve a szóbeli árlejtésnél bemutatandó hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A beteg étadagok kikiáltási árai, valamint a részletes árlejtési feltételekről a nagybecskereki kir. törvényszéki fogház irodájában bármely időben értesítés szerezhető s az árverési feltételek ismerete, valamint az, hogy ajánlattevő magát azoknak aláveti, az írásbeli ajánlatokban kifejezetten megenlíendő.

Nagy-Becsereken, 1900. évi augusztus hó 29-én.

Dr. Lauka József,
kir. alügyész.

7235. tlkvi szám 1900.

753-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Stetta Milka, Arszen és Gyura beodrai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 161 kor. 30 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében, a területén levő Beodra község határában fekvő beodrai 283. sz. tlkvb. A I. 1. sorszám (528-529.) hrsz. 230. ö. i. sz. a. foglalt ingatlan 834 kor. kikiáltási árban 1900 évi szeptember hó 15-én d. e. 9 órakor Beodra községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfohlyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismerényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a második 30 nap, az utolsó 45 nap alatt, mindég az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a t. becsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírói tlkvi irattárban és Beodra község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíró-ság mint tlkvi hatóságnál, 1900. évi augusztus hó 8-án

Szabó,
kir. alj. bír.

Kiadó lakások november 1-ével, esetleg azonnal is:

Melenczei utca 445. házban egy 3 utcai, 2 udvari, zárt folyosó és összes mellékhelyiségekből álló szép utcai lakás, vilnyos világítás bevezetve.

Ugyanott: egy 2 udvari, zárt folyosó és mellékhelyiségekből álló udvari lakás.

Gizella-rakpart 462. sz. házban egy 3 utcai, 1 udvari, zárt folyosó és összes mellékhelyiségekből álló szép utcai lakás, vilnyos világítás bevezetve.

Ugyanott: egy 2 udvari és mellékhelyiségekből álló udvari lakás.

Felvilágosítást ad

Benkovich Mihály,
gyógyszerész.

706-6.2

716-x.9

Nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

11391/1900. szám.

747-3.3

Pályázat.

A német-eleméri kórállatorvosi állás, Német-Elemér székhelyvel, üresedésben levén, a választás f. e. szeptember hó 15-én d. e. 9 órára Német-Elemér községében kitűztetik.

Az évi fizetés 1200 korona és a szabályrendeletileg megállapított díjak, továbbá a husszemle után várható 100 kor. jövedelem, vannak itt ezenkívül uradalmak és nagybérlek.

A körhöz tartozik N-Elemér Szerb-Elemér, Szerb-Aradác, Tót-Aradác, Jankahid és M.-Szt.-Mihály község.

Felhivatnak ennél fogva a pályázók, kik a magyar, német, szerb, román és tót nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban bíráják, hogy felszerelt folyamodványukat f. e. szeptember 8-ig alólírottán benyújtsák.

Kelt Nagybecskereken, 1900 aug. hó 17-én.

Daniel,
főszolgabíró.

Bicikli-öltönyöket

(Dress)

valódi gyapjuból
öltönyönként 10 frtért eladók, míg
a készlet tart.

Kovács Gedeon

ruharaktára

Nagybecskereken.

Szülő

legfinomabb minőségben

kilója 25 krajcárért

Dr. Brájjer Lajosnál

Uri-utca.

Vendéglő-bérbeadás.

A Dungyerszky Lázár-féle helybeli sörfőzde épületében levő

2 vendéglő,

a kioszk-kerti táncsteremmel együtt

és a vásártéren levő

korcsma

f. évi november hó 1-ével bérbeadó.

Bővebbet a sörfőzde kezelőségénél.

743-3.2